

Narodno življenje pri slov. Korošcih.

(Konec.)

Žalostno je pa tu tudi to, da pošteni ljudje nad razdivjanimi nemajo nobene oblasti, kazni pri sodnijah so pa tako majhne, da je kmalo tisti, ki brez pravice zajca ustrelji, huje kaznovan, kakor tisti, ki človeka ubije. Poleg žganja je največi vir pobojev ta, da imajo gorenjski fantje za „čast“, ako je kdo tako hud, da se ga vse boji. Moč in pogum je možu že v čast, pa pokazati se mora v boju zoper sovražnike dežele, cesarja, domovine in naroda, toraj tam, kjer je treba, ne pa med sosednimi fanti, ki drug drugemu niso na poti in se včasih sprejo zavoljo kake malenkosti. Taki fantje bi se morali podučiti, da je sramotno, ako je človek tako jeznorit, da od svojega sosedu ali tovarša ne more prenesti nobene žal besede. Na Koroškem se takemu jezastemu človeku posmejujejo in prenašati mora, da ga vsi dražijo. Če kdo komu reče žal besedo, imajo navado, da razžaljeni celo stvar na smeh obrne, in če zna žalivcu kako osoljeno povedati, ima vse smejalce na svoji strani; žalivca je sram in skuša se s tem izviti, da tudi kako smešno pové. Tako se prepir v smeh preobrne in mirno konča. Gorenjski rodoljubi naj skušajo to tudi na Gorenjskem uvesti, da bo enkrat konec tistih divjih in sramotnih pobojev.

Narodno življenje se na Koroškem vedno bolj vzbuja. O Zilanih se je mislilo, da so slovenstvu že čisto zamrli in zapadli nemškemu molohu. Zdaj je pa ravno tam največ narodnega gibanja, odkar ste se osnovali dve podružnici sv. Cirila in Metoda, ena v Št. Lenartu in druga v Bistrici. Kakih pet ali šest vnetih rodoljubov je zadostovalo, da so napravili ta preporod.

Tu se vidi, koliko en sam človek lahko stori, ako le hoče! V Celovški okolici je tudi že vse drugače, kakor je bilo. Kmetov ni več sram slovenski govoriti, kedar pridejo v mesto, vedno več jih pristopa k „Miru“ in Mohorjevi družbi, v Kotmari vesi pa celo snujejo svojo lastno Cirilovo podružnico. Morda jej sledi še druga v Grabštanji, kjer imajo jako rodoljubnega dekana, kateri bi gotovo našel pomoč tudi v Medgorjah, Pokrčah in Sl. Šmihelu.

Zdi se nam pa, da je slovenski duh na Kranjskem in Štajarskem nekako opešal. K temu so menda pripomogli slabi uspehi slovenske delegacije na Dunaji.

Gospodarske stvari.

Dobro seme, dobra žetev.

(Konec.)

Gotovo je najbolje, ako si pridelal človek seme doma in največkrat mu bode to mogoče.

Ako le nekoliko skrbi za to in v pravem času, bode njegovo seme ravno tako dobro, če še ne boljše, kakor se dobi za denar, saj ga imajo drugod tudi le vsled svoje skrbi. Po vrhu pa mu domače ne pride tako drago, kakor če ga kupi in kedar seje svoje seme, zna gospodar, kako je in ni se mu bati, da se pri njem ukani. Kupčija pa je kupčija, izlasti nam je v naših dneh biti previdnim, kajti goljufije je veliko po svetu.

Kako pa si pripravi človek dobro seme doma? Izkušnja je, kakor drugod, tako tudi tu najboljša učenica. V enem in tistem silji vzraste različno klasje, večje ali manjše, boljše ali slabše, da-si je zemlja, v kateri raste, poprek enaka. Ali tudi na enem in tistem klasu vzori različno zrnje. Kakor je po navadi, je zrnje na sredi klasa bolje in večje, kakor pa na spodnjem ali gornjem konci. Na pšeničnem klasji je zrno, ki stoji na drugem mestu, bolje kakor je to spodaj ali pa zgorej ter je večje in tudi težje, kakor druga zrna.

Iz tega pa ne bode več težko reči, kako si dobode človek dobrega semena. Najprej si odbere najlepše klasje in iz tega vzame najboljše zrnje, le tako, ki je lepo prizorelo. Za tem pa si ga vseje na posebni kos zemlje, pa na redko, tako, da pride lahko do vsace bilke, ne da druge oškoduje in tako dobi jeseni še lepo klasje in lepo zrnje. Iz tega pa si odbere še sopet najbolje zrnje, da ga vseje potlej v svojem času sopet na posebno gredo, drugo zrnje pa se lahko vseje že za navadno setev.

Na tak način dobi si gospodar dobro seme in tem boljše bode in tem stalniše, čem dalje ga je odbiral ter na posebnem polji sejal. Iz tega si pač lahko vsak posname, da ni nikomur nemogoče, naj si pridelal s časom dobrega semena. Se vé, da stane to nekoliko truda in časa, ali brez tega ni mogoče, da človek kaj doseže, bodi, kar koli.

V časih kaže pa vendar le seči v žep ter si kupiti seme, to pa vselej, kedar je kaka nova, bolja vrsta žita nam na ponudbo, včasih pa tudi kedar se spridi domače žito. To se izgodi vselej, kedar je kaka posebna vrsta že delj časa v rabi. Taka namreč izgubi po časi tiste prednosti ali lastnosti, za voljo katere je ravno bila posebna. Pri nakupovanju treba je, da gleda človek na to, da si naroči seme iz kraja, ki je podoben temu, kjer prebiva, po nebu in prsti.

Ako gleda na to, ni se mu bati, da se tako seme s časom prevrže, v navadno ali še slabše. Tudi to ni, da pusti človek iz misli, kedar mu hodi za to, ali naj seme kupi ali pa ostane pri domačem — to namreč, da dobi tuje seme čisto — kdo bi drugega kupil? —, iz lastnega pa v časih ni moči, da spravi človek vso sodrgo, ki mu ga kvari.